

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 lipca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Urszula Iwanowska (spr.)
Sędziowie:	SSA Zofia Rybicka - Szkibiel SSO del. Beata Góraska
Protokolant:	St. sekr. sąd. Edyta Rakowska

po rozpoznaniu w dniu 24 lipca 2013 r. w Szczecinie

sprawy Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej (...) Izby Inżynierów Budownictwa w S.

przeciwko obwinionemu W. L.

na skutek odwołania obwinionego

od postanowienia nr (...) z dnia 18 marca 2013r. Krajowego Sądu Dyscyplinarnego (...) w sprawie odpowiedzialności dyscyplinarnej W. L.

uchyla zaskarżone postanowienie i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Krajowemu Sądowi Dyscyplinarnemu (...), pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.

SSO del. Beata Góraska SSA Urszula Iwanowska SSA Zofia Rybicka - Szkibiel

III A Po 2/13

UZASADNIENIE

W dniu 13 sierpnia 2008 r. do (...) Okręgowej Izby (...) wpłynęła skarga Inwestora A. P. na postępowanie członka Izby W. L., zawierająca wniosek o wszczęcie postępowania wyjaśniającego w trybie odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Pokrzywdzony podniósł zarzuty dotyczące naruszenia przez obwinionego art. 41 pkt. 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. z 2001 r., nr 5 poz. 42 ze zm.: powoływana dalej jako: ustawa o samorządzie zawodowym), a w szczególności:

- pkt. 2. ppkt. 1 Kodeksu Zasad Etyki Zawodowej, obowiązującego członków Polskiej Izby (...), uchwalonego w dniu 5 lutego 2007 r. nakazującego członkowi izby kierowaniem się w swej działalności dobrem publicznym oraz zasadami uczciwości zawodowej i osobistej,

- pkt. 4 ppkt. 1, ppkt. 2, ppkt. 5 powołanego Kodeksu Etyki Zawodowej normujących relacje pomiędzy członkiem izby, a jego zleceniodawcą i nakazujących podejmowanie działań, które nie mogą przynieść strat dla zleceniodawcy.

W dniu 30 czerwca 2010 r. Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej w S. ponownie złożył w Okręgowym Sądzie Dyscyplinarnym w S., wniosek o wszczęcie postępowania przed Sądem Dyscyplinarnym pierwszej instancji, w sprawie odpowiedzialności dyscyplinarnej W. L..

We wniosku W. L. postawiono zarzut przewinienia dyscyplinarnego:

- naruszenie „Kodeksu zasad etyki zawodowej członków Polskiej Izby (...)”, uchwalonego w dniu 2 lutego 2007 r. przez Nadzwyczajny Krajowy Zjazd (...) w W., a w szczególności:

a) punkt 2: „Członek Izby a Społeczeństwo” - podpunkt 1 i 2:

naruszył zasady uczciwości zawodowej i osobistej, bowiem jako właściciel Zakładu Usług Budowlanych i (...) w S., ul. (...), (...)-(...) S., zawarł umowę nr (...) w dniu 16 stycznia 2008 r. z A. P., zamieszkałym w S. przy ul. (...) o wykonanie robót budowlanych obejmujących remont z przebudową pionu mieszkalno-sanitarnego w domku jednorodzinnym wolnostojącym, znajdującym się w S. przy ul. (...), nie posiadając odpowiedniej tzw. „mocy usługowej”, czyli pracowników i sprzętu, względnie przekroczył ilość zawartych umów o wykonanie usług (robót) budowlanych w sposób nieodpowiedzialny, nie licząc się z możliwościami swoimi i prowadzonego Zakładu Usługowego, przez co naraził A. P. na komplikacje życiowe i straty finansowe, czyli zagrożone zostało dobro zleceniodawcy i jego rodziny;

b) punkt 4: „Relacje pomiędzy członkami Izby a jego zleceniodawca i pracodawca”,

podpunkt 1:

naruszył zasadę podejmowania zadania, którego nie potrafił zrealizować, tym samym nie uzyskał założonego rezultatu, co wynika z niedotrzymania ustalonych terminów wykonania remontu z przebudową pionu mieszkalno-sanitarnego w domku jednorodzinnym, o adresie podanym uprzednio, w terminach: rozpoczęcie remontu dnia 28 stycznia 2008 r., zakończenie remontu przypuszczalnie (jest to założenie w umowie umożliwiające przesunięcie terminu zakończenia remontu) 15 marca 2008 r., remont w tym terminie nie został zakończony, stąd strony: zamawiający i wykonawca zawarły „Aneks nr (...) z dnia 8 kwietnia 2008 r. do umowy o roboty budowlane nr (...)” ustalając nowy termin zakończenia remontu w dniu 15 maja 2008 r. powiększając kwotę wynagrodzenia o 10.000 zł, jednakże nowy termin zakończenia remontu nie został dotrzymany przez W. L.. W tej sytuacji zamawiający A. P. odstąpił dnia 15 maja 2008 r. od umowy z wykonawcą W. L. i zlecił L. S. wykonanie „Opinii technicznej na temat wykonania prac remontowych w domu jednorodzinnym znajdującym się w S. przy ul. (...)”. Opinia zawiera część opisową i fotograficzną podającą stan zaawansowania robót remontowych;

podpunkt 2:

naruszył zasadę nie narażania swojego zleceniodawcy na podejmowanie przedsięwzięć z góry skazanych na niepowodzenie, gdyż mając zbyt małą zdolność świadczenia usług budowlanych względnie przyjęcie zbyt wielu zobowiązań świadczenia usług budowlanych bez kontroli możliwości ich wykonania - co przedłużający się i nie wykonany nawet w drugim terminie remont budynku A. P. o tym świadczy, że W. L. podjął się przedsięwzięcia z góry skazanego na niepowodzenie;

podpunkt 5:

W. L. jako wykonawca usług budowlanych zamówionych przez A. P. nie poinformował lojalnie swojego zleceniodawcę o okolicznościach, jakie mogłyby stanowić przeszkodę lub zagrożenie w realizacji powierzonego jemu zadania objętego zawartą umową oraz aneksem do niej;

c) punkt 5: „Stosunek do zawodu”

podpunkt 1:

podejmował się terminów wykonania robót (usług) budowlanych zleconych przez A. P. i nie dotrzymania ich - w rozpatrywanym przypadku dwukrotnie, co świadczy, że W. L. nie dbał o godność oraz honor zawodu i nie przeciwdziałał obniżeniu jego rangi i autorytetu;

2.2. W. L. naruszył art. 41 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. z 2001 r., nr 5, poz. 42 ze zm.) przez to, że po założeniu nowej instalacji wodnej (wodociągowej), przed jej zakryciem nie przeprowadził próby ciśnieniowej dla sprawdzenia jej szczelności. Instalacja była zakładana na podstawie umowy o roboty budowlane nr (...) z dnia 16 stycznia 2008 r., zawartej pomiędzy W. L. właścicielem Zakładu Usług Budowlanych i (...) w S. przy ul. (...), (...)-(...) S., a A. P. właścicielem domku jednorodzinny w (...) przy ul. (...) oraz aneksu nr (...) z dnia 8 kwietnia 2008 r. do umowy o roboty budowlane nr (...) z dnia 16 stycznia 2008 r., podpisanego przez obydwie ww. strony. Umowa z dnia 16 stycznia 2008 r. określa w § 3 punkt 3 „wykonawca będzie wykonywał roboty osobiście” oraz punkcie 4 tego paragrafu: „wykonawca ustala kierownika robót w osobie: inż. W. L. uprawnienia budowlane (...)”. Nie przeprowadzenie próby ciśnieniowej nowej instalacji wodnej (wodociągowej) uniemożliwiło wykrycie jej nieszczelności. Drobną nieszczelność przy podłączeniu rury wody zimnej do kolanka umywalki spowodowała gromadzenie się wody i nawilżanie płyt gipsowo-kartonowych ścian i stropu pomiędzy kuchnią i łazienką doprowadzając do dużych zniszczeń elementów wykończeniowych wykorzystujących płyty kartonowo-gipsowe. Uszkodzenia narastały i w pełni uwidoczniły się na przełomie grudzień 2008 - styczeń 2009 r. Wizję lokalną z ustaleniem miejsca nieszczelności instalacji wodnej (wodociągowej) przeprowadził L. S. na zlecenie A. P. w dniu 2 stycznia 2009 r., gdy już wyciekała woda z sufitu. L. S. wykonał „Opinię uzupełniającą do wykonanej w miesiącu maju 2008 r.” datowaną na dzień 6 stycznia 2009 r. Opinia uzupełniająca zawiera opis i fotografie dokumentujące powstałe uszkodzenia. Opisany stan wynika z nieprzestrzegania czynności zawodowych obowiązujących przepisów oraz zasad wiedzy technicznej przez W. L..

Orzeczeniem Nr (...), po ponownym rozpoznaniu sprawy, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny (...) Okręgowej Izby (...) uznał W. L. za winnego naruszenia zasad etyki zawodowej tj. relacji pomiędzy inżynierem a jego zleceniodawcą, a w szczególności postanowień punktu 2 podpunkt 1 i 2, punktu 4 podpunkt 1, 2 i 5, punktu 5 podpunkt 1, Kodeksu Zasad Etyki Zawodowej Polskiej Izby (...) oraz nieprzestrzegania przy wykonywaniu czynności zawodowych obowiązujących przepisów tj. czynu określonego w art. 41 pkt. 1 i 2 w związku z art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. z 2001 r., nr 5, poz. 42 ze zm.) i na podstawie art. 54 ust. 1 pkt 1 wymienionej ustawy orzekł karę upomnienia oraz na podstawie § 48 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 października 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania dyscyplinarnego w stosunku do członków samorządów zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. nr 194, poz. 1635), nałożył na W. L. obowiązek uiszczenia zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego w wysokości 800 zł na rzecz (...) Okręgowej Izby (...).

W uzasadnieniu tego orzeczenia poza ustaleniem, że:

Obwiniony W. L. prowadzący działalność gospodarczą jako Zakład Usług Budowlanych i (...) zawarł w dniu 16 stycznia 2008 r. z pokrzywdzonym, umowę na wykonanie prac remontowych w budynku jednorodzinny położonym przy ul. (...) w S.. Roboty zgodnie z umową i według zapewnień obwinionego miały zostać zakończone do dnia 15 marca 2008 r. Termin powyższy zgodnie z aneksem do wymienionej umowy z dnia 8 kwietnia 2008 r. został przedłużony do dnia 15 maja 2008 r. i objęte nim było wykonanie prac dodatkowych. Termin ten nie został przez obwinionego dotrzymany. Z uwagi na niedotrzymanie przez obwinionego powyższych terminów, pokrzywdzony odstąpił od wymienionej umowy i zawarł umowę z innym wykonawcą. Na powyższą okoliczność sporządzony został przez pokrzywdzonego, z udziałem rzeczoznawcy, protokół końcowego odbioru i przekazania obiektu do dalszego remontu, z dnia 17 maja 2008 r.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny wskazał, że oparł się na zeznaniach pokrzywdzonego A. P. oraz opinii L. S. uznając je za wiarygodne. Nadto podniósł, że obwiniony odmówił złożenia zeznań, nie podjął żadnej obrony.

Mając na uwadze powyższe, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał, że W. L. podejmując się realizacji robót remontowych na rzecz pokrzywdzonego, z pełną świadomością naruszył zasady etyki zawodowej obowiązujące członka samorządu zawodowego izby inżynierów budownictwa oraz uznał, iż kara upomnienia jest karą właściwą i sprawiedliwą, przy uwzględnieniu dotychczasowej niekaralności obwinionego.

Postanowieniem Nr (...) Krajowy Sąd Dyscyplinarny Polskiej Izby (...) z dnia 18 marca 2013 r., po rozpoznaniu odwołania W. L., utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

Krajowy Sąd Dyscyplinarny przytaczając ustalenia i rozważania Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego ustalił także, że W. L. posiada stwierdzenie przygotowania zawodowego z dnia 17 sierpnia 1981 r. upoważniające do wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie kierownika budowy i robót w specjalności konstrukcyjno-budowlanej.

Decyzja ta uprawniała do:

- 1) kierowania, nadzorowania i kontrolowania budowy i robót, kierowania i kontrolowania wytwarzania konstrukcyjnych elementów budowlanych oraz oceniania i badania stanu technicznego w zakresie wszelkich budynków oraz innych budowli, z wyłączeniem linii, węzłów i stacji kolejowych, dróg oraz lotniskowych dróg startowych i manipulacyjnych, mostów, budowli hydrotechnicznych i wodnomelioracyjnych,
- 2) sporządzania w budownictwie osób fizycznych projektów w zakresie rozwiązań konstrukcyjno-budowlanych wszelkich budynków i budowli,
- 3) sporządzania w budownictwie osób fizycznych projektów w zakresie rozwiązań architektonicznych:
 - budynków inwentarskich i gospodarczych, adaptacji projektów typowych i powtarzalnych innych budynków oraz sporządzania planów zagospodarowania działki związanych z realizacją tych budynków,
 - budowli nie będących budynkami.

Dalej Krajowy Sąd Dyscyplinarny podniósł, że W. L. został uznany winnym naruszenia:

- art. 41 pkt 1 i 2 ustawy o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów, co oznacza, że nie przestrzegał przy wykonywaniu czynności zawodowych obowiązujących przepisów oraz zasad wiedzy technicznej a także nie przestrzegał zasad etyki zawodowej;
- zasad etyki zawodowej członków (...).

Krajowy Sąd Dyscyplinarny przytoczył uregulowania „Kodeksu zasad etyki zawodowej członków Polskiej Izby (...)”: rozdział 2, „Członek Izby a społeczeństwo” pkt 1 i 2, rozdział 4 „Relacje pomiędzy członkiem Izby a jego zleceniodawcą lub pracodawcą” pkt. 1, 2 i 5 oraz rozdział 5, „Stosunek do zawodu” pkt 1.

Sąd zaznaczył, że bezsprzeczne jest, iż strony w dniu 16 stycznia 2008 r. zawarły umowę o roboty budowlane nr (...) dotyczące remontu z przebudową pionu mieszkalno-sanitarnego w domku jednorodzinnym wolnostojącym w S. ul. (...). Termin rozpoczęcia robót ustalono na dzień 28 stycznia 2008 r. zaś termin zakończenia prac na 15 marca 2008 r. Następnie w dniu 8 kwietnia 2008 r. sporządzono aneks do tej umowy, w którym zmieniono termin zakończenia robót ustalając go na dzień 15 maja 2008 r.

Pismem z dnia 15 maja A. P. odstąpił od umowy ze względu na niedotrzymanie kolejnego ustalonego terminu zakończenia prac.

W piśmie z dnia 19 maja 2008 r. W. L. nie zakwestionował odstąpienia od umowy, powołując się na postanowienia umowy wezwał pokrzywdzonego do zapłaty określonych kwot.

W aktach sprawy znajduje się dokumentacja fotograficzna wskazująca na niedokończenie podjętych robót. Szczegółowe omówienie tych robót znajduje się w opinii technicznej z maja 2008 r. sporządzonej przez L. S.. Autor opinii wskazuje na następujące niedokończone roboty:

- w łazience na poddaszu brakuje części tynków, nie zakończono instalacji elektrycznej i CO, brakuje cokołów i płytek na ścianach, przedwcześnie zamontowano wannę z obudową,
- w łazience na I piętrze nie obrobiono zamontowanych instalacji CO, nie wykonano cokołów na ścianach, nie zakończono układania posadzki, nie zakończono i nie obrobiono tynkiem instalacji elektrycznej, nie zamontowano „białego montażu”,
- w wc na parterze brakuje płytek na ścianach, nie zamontowano „białego montażu”, nie zakończono instalacji elektrycznej,
- w kuchni na parterze nie wykonano cokołów ścian, nie położono płytek na ścianach, nie wykonano instalacji elektrycznej,
- w salonie nie zakończono szpachlowania ścian, nie zakończono szlifowania, nie zabezpieczono przed zniszczeniem drewnianych elementów wystroju znajdujących się w sąsiedztwie wykonywanych prac,
- w garderobie na parterze i w wiatrołapie nie zakończono instalacji elektrycznej, nie zakończono instalacji CO, nie dokończono posadzki, nie zamontowano parapetu,
- w piwnicy nie zdemontowano starego zlewu, nie zdjęto zniszczonej glazury ze ścian, nie wykonano posadzki, niezgodnie ze sztuką budowlaną podpięto nową instalację CO i wodną nie obudowano odsłoniętej instalacji wodnej boazerią, źle zamontowano zawory kulowe, które ciekną.

Na budowie znajdował się pozostawiony gruz i śmieci.

Powyższe ustalenia zostały także udokumentowane zdjęciami fotograficznymi.

W opinii uzupełniającej ze stycznia 2009 r. L. S. wskazał na przecieki z instalacji wodnych, które zostały wykonane w I i II kwartale 2008 r. Według opinii przyczyną wycieków jest złe dobranie materiałów w nowych instalacjach (ciśnienie w instalacjach jest wyższe niż dopuszczalne przez atesty dla danego materiału lub źle wykonana instalacja dopuszczona do eksploatacji bez uprzedniego wykonywania prób ciśnieniowych).

W ocenie Krajowego Sądu Dyscyplinarnego powyższej opinii uzupełniającej nie można jednak uznać za wiarygodną, ponieważ została wykonana po ponad pół roku od opuszczenia budowy przez obwinionego. Podczas przesłuchania w charakterze świadka L. S. zeznał, że informacje o tym, iż nikt nie pracował przy tych instalacjach uzyskał od inwestora.

Sąd drugiej instancji miał na uwadze, że roboty kończył inny wykonawca przez co nie można obciążać wadami instalacji wodnej W. L..

Natomiast opinię z maja 2008 r. popartą dokumentacją fotograficzną Sąd ten uznał za wiarygodną spójną i logiczną, przyjmując, że W. L. używający w zawartych umowach tytułu inżyniera nie wykonał w sposób właściwy robót, do których się zobowiązał. Ustalenia zawarte w tej opinii L. S. potwierdził także w czasie rozprawy przed (...) w dniu 25 września 2012 r.

Wobec powyższego Krajowy Sąd Dyscyplinarny stwierdził, że W. L. naruszył postanowienia Kodeksu zasad etyki zawodowej członków (...) w punktach 2.1, 2.2 nie kierując się w swojej działalności zasadami uczciwości zawodowej i osobistej oraz nie dostrzegł konsekwencji swojego działania. Obwiniony naruszył także postanowienia kodeksu dotyczące relacji pomiędzy członkiem Izby a zleceniodawcą w punkcie 4.1. Stan faktyczny sprawy, w ocenie Krajowego Sądu Dyscyplinarnego, pozwala na uznanie, że nie był do tego zadania właściwie przygotowany i nie uzyskał

założonego rezultatu. Z wyjaśnień pokrzywdzonego wynika, że to pokrzywdzony wobec opóźnień zaproponował podpisanie aneksu do umowy. Obwiniony wskazuje natomiast, że podpisanie aneksu związane było ze zleceniem robót dodatkowych. Zgadzając się na dodatkowe roboty i na ostateczny termin wykonania umowy obwiniony powinien więc dołożyć wszelkich starań, aby tego terminu dotrzymać. Nie mniej jednak nie pozwala to na sformułowania zarzutu, że obwiniony nie informował inwestora o zagrożeniach w realizacji zadania. W istocie bowiem A. P. podpisując aneks znał stan zaawansowania robót.

Następnie Krajowy Sąd Dyscyplinarny podniósł, że nie można uznać, iż przyjęte zlecenie było z góry skazane na niepowodzenie. Przy właściwej postawie W. L. remont przedmiotowego budynku był możliwy do wykonania, zwłaszcza po przedłużeniu pierwotnego terminu realizacji umowy. W. L. swoją postawą nie zadbał właściwie o godność i honor zawodu inżyniera, przez co obniżył jego rangę i autorytet. Stanowi to naruszenie pkt 5.1 Kodeksu zasad etyki zawodowej członków (...).

Odnosząc się do sformułowanych zarzutów odwołania Krajowy Sąd Dyscyplinarny uznał je za niezasadne, gdyż w sprawie został ustalony właściwie stan faktyczny, a rozstrzygnięcie zostało oparte na całościowej analizie materiału dowodowego. W ocenie tego Sądu wszystkie istotne dla rozstrzygnięcia okoliczności sprawy zostały zbadane oraz rozważone i wskazują bezspornie, że obwiniony naruszył wskazane powyżej zasady etyki zawodowej. Podjął się zadania, którego nie wykonał.

Z powyższym orzeczeniem Krajowego Sądu Dyscyplinarnego Polskiej Izby (...) w całości nie zgodził się W. L., który działając przez pełnomocnika w złożonym odwołaniu zarzucił mu:

I. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

1) art. 53 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (zwana dalej ustawą o samorządzie zawodowym) poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny całokształtu dowodów zebranych w toku postępowania, polegające na jednostronnym i bezkrytycznym przyjęciu, że zeznania pokrzywdzonego oraz świadka L. S. są wiarygodne, spójne i logiczne pomimo nieskonfrontowania ich z dowodami na okoliczności przeciwne, a nadto nieuzasadnionym uznaniu za kluczowy dowód w sprawie dokumentu prywatnego w postaci „opinii technicznej” sporządzonej przez L. S.;

2) § 24 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 października 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania dyscyplinarnego w stosunku do członków samorządów zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (zwane dalej rozporządzeniem) poprzez zaniechanie dążenia do zbadania wszystkich istotnych okoliczności sprawy, w szczególności wyrażające się w nieprzeprowadzeniu dowodu z przesłuchania obwinionego, który odmawiał składania zeznań jedynie na czas toczącego się postępowania przed sądem powszechnym, a już po jego zakończeniu wyrażał wolę złożenia zeznań przed sądem dyscyplinarnym;

II. naruszenie prawa materialnego w postaci:

1) art. 45 ust. 1 w związku z art. 41 pkt 1 ustawy o samorządzie zawodowym poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na błędnym uznaniu, że obwiniony nie wypełnił obowiązku przestrzegania przy wykonywaniu czynności zawodowych obowiązujących przepisów oraz zasad wiedzy technicznej lub urbanistycznej, a także, że naruszenie tych obowiązków było zawinione, przy jednoczesnym niewskazaniu, jakie przepisy i zasady wiedzy zostały naruszone przez obwinionego;

2) art. 45 ust. 1 w związku z art. 41 pkt 2 w związku z punktem 4 punktem 2 i 5 Kodeksu Etyki Zawodowej Członków Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa (zwanego dalej Kodeksem Etyki) poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu obwinionego winnym naruszenia obowiązków wynikających z przywołanych przepisów pomimo tego, że w uzasadnieniu skarżonego postanowienia Krajowy Sąd Dyscyplinarny wyraźnie wskazał, iż formułowanie zarzutów w tym zakresie było bezpodstawne (akapit pierwszy i drugi strony szóstej postanowienia);

3) art. 45 ust. 1 w związku z art. 41 pkt 2 w związku z punktem 2 podpunktem 1 i 2, punktem 4 podpunktem 1 oraz punktem 5 podpunktem 1 Kodeksu Etyki poprzez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, że obwiniony dopuścił się zawinionego naruszenia obowiązków określonych w przywołanych przepisach bez szczegółowego określenia tego zawinienia, w szczególności w zakresie nieliczenia się z zagrożeniami bezpieczeństwa, życia, zdrowia i dobra ludzi oraz bezpodstawnego przyjęcia, iż obwiniony podjął się zadania nie będąc do niego teoretycznie i praktycznie przygotowanym oraz przekonany, że uzyska założony rezultat. Nadto brak jest podstaw do twierdzenia, że wobec zaistniałych okoliczności obwiniony dopuścił się zawinionego naruszenia generalnego obowiązku dbałości o godność oraz honor zawodu.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i uniewinnienie obwinionego W. L., ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy Sądowi Dyscyplinarnemu pierwszej instancji do ponownego rozpatrzenia.

Jednocześnie odwołujący się wniósł o przeprowadzenie dowodu z jego przesłuchania w szczególności na okoliczność teoretycznego i praktycznego przygotowania obwinionego do wykonania zadania oraz jego przekonania, że uzyska założony rezultat, a także przyczyn zmiany terminu wykonania zlecenia oraz rzeczywistych podstaw odstąpienia od umowy.

W odpowiedzi na odwołanie Okręgowy Rzecznik (...) (...) ustosunkował się do poszczególnych zarzutów stawionych przez obwinionego wskazując na ich bezzasadność.

Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje:

Odwołanie W. L. doprowadziło do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy Krajowemu Sądowi Dyscyplinarnemu do ponownego rozpoznania.

Sposób sformułowania orzeczenia zarówno przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny, jak i Krajowy Sąd Dyscyplinarny, przy uwzględnieniu § 32 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 października 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania dyscyplinarnego w stosunku do członków samorządów zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. z 2002 r., nr 194, poz. 1635 ze zm.; powoływano dalej jako rozporządzenie) czyni niemożliwym poddanie zaskarżonego orzeczenia merytorycznej kontroli instancyjnej. Z treści obu wskazanych orzeczeń nie wynika, bowiem jakie zachowanie W. L. - ze wskazaniem daty, miejsca, czynności i innych istotnych dla odpowiedzialności okoliczności - stanowiło przewinienie dyscyplinarne, w jakim przepisie określone. A przy wielości zarzucanych przewinień, za które z nich obwiniony został uznany winnym i jaką karę za poszczególne przewinienia orzeczono, oraz jaką karę łączną wymierzono obwinionemu.

Również sformułowanie uzasadnień orzeczeń nie wyjaśniało powyższych kwestii. Opis poszczególnych czynności podejmowanych w postępowaniu nie zastąpi ustaleń faktycznych, które mają stanowić podstawę orzeczenia. W uzasadnieniu orzeczenia należy bowiem wskazać, jaki stan faktyczny Sąd przyjmuje za udowodniony i w oparciu o jakie dowody. Przy czym, trzeba także wskazać, dlaczego sąd uznał te dowodowy za wiarygodne, a jakim dowodom odmówił wiarygodności i dlaczego.

W niniejszej sprawie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał obwinionego za winnego naruszenia zasad etyki zawodowej (art. 41 pkt. 2 ustawy o samorządzie zawodowym) oraz nieprzestrzegania przy wykonywaniu czynności zawodowych obowiązujących przepisów (art. 41 pkt. 1 tej ustawy), a każde z tych zachowań jest odrębną podstawą do pociągnięcia do odpowiedzialności dyscyplinarnej (art. 45 ust. 1 ustawy o samorządzie zawodowym). Jednocześnie słusznie wskazuje odwołujący się, że zarzucając przewinienie dyscyplinarne określone w art. 41 pkt 1 ustawy o samorządzie zawodowym sąd winien także wskazać, jakie obowiązujące przepisy nie były przestrzegane przez obwinionego przy wykonywaniu czynności zawodowych.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 31 października 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania dyscyplinarnego w stosunku do członków samorządów zawodowych architektów, inżynierów

budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. z 2002 r., nr 194, poz. 1635 ze zm.; powoływane dalej jako: rozporządzenie) wskazuje, że w razie jednoczesnego ukarania za kilka przewinień dyscyplinarnych, sąd dyscyplinarny wymierza kary za poszczególne przewinienia, a następnie wymierza karę łączną za wszystkie czyny (§ 31 ust. 1). Natomiast orzeczenie powinno zawierać, między innymi, opis zarzuconego obwinionemu przewinienia dyscyplinarnego i rozstrzygnięcie sądu dyscyplinarnego (§ 32 ust. 1 pkt. 4 i 5 powołanego rozporządzenia). Przy czym, orzeczenie skazujące powinno ponadto zawierać:

- 1) dokładne określenie przewinienia dyscyplinarnego przypisanego obwinionemu przez sąd dyscyplinarny;
- 2) rozstrzygnięcie co do kary (§ 32 ust. 2 omawianego rozporządzenia).

Są to zatem elementy konieczne orzeczenia sądu dyscyplinarnego i ich brak powoduje, że orzeczenie nie poddaje się kontroli instancyjnej, bowiem istota sprawy nie została rozpoznana. Jednocześnie trzeba podkreślić, że zgodnie z § 41 rozporządzenia w postępowaniu odwoławczym stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu przed sądem dyscyplinarnym I instancji.

Sąd Apelacyjny w ramach odwołania złożonego od orzeczenia Krajowego Sądu Dyscyplinarnego stosuje odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o apelacji. Przedmiotem postępowania jest badanie prawidłowości orzeczenia Krajowego Sądu Dyscyplinarnego. Jednak w sprawie gdzie orzeczenie tego Sądu nie spełnia wymóg rozporządzenia omówionych powyższej Sąd Apelacyjny został pozbawiony możliwości merytorycznego rozpoznania sprawy. Nadto trzeba zaznaczyć, że zaskarżone orzeczenie jest również niespójne z uzasadnieniem, bowiem Sąd Dyscyplinarny drugiej instancji utrzymał w mocy orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, a jednocześnie w uzasadnieniu nie podziela stanowiska tego Sądu odnośnie przyjęcia winy W. L. w zakresie zarzutu, że obwiniony nie informował inwestora o zagrożeniach w realizacji zadania oraz, iż przyjęte zlecenie było z góry skazane na niepowodzenie.

Jednocześnie należy podkreślić, że Okręgowy Rzecznik (...) (...) sformułował wniosek o wszczęcie postępowania przed sądem dyscyplinarnym pierwszej instancji z dnia 30 czerwca 2010 r. (k. 401-405) prawidłowo, w sposób określony w § 14 ust. 2 rozporządzenia i dopiero na etapie postępowania dyscyplinarnego najpierw przed sądem dyscyplinarnym pierwszej instancji, a następnie przed sądem dyscyplinarnym drugiej instancji doszło do uchybień, które obecnie uniemożliwiają Sądowi Apelacyjnemu merytoryczne rozpoznanie sprawy.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Krajowemu Sądowi Dyscyplinarnemu Polskiej Izby I. B. do ponownego rozpoznania.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy sąd dyscyplinarny drugiej instancji z uwagi na wskazane i omówione wyżej braki formalne w orzeczeniu nr (...) Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego z dnia 6 listopada 2012 r., na podstawie § 42 pkt. 2 uchyli to orzeczenie i sprawę przekaże do ponownego rozpoznania Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu.

Powtórzyć należy, że ponowne rozpoznanie sprawy, jeżeli doprowadzi do skazania obwinionego, winno znaleźć odzwierciedlenie w orzeczeniu, w którym w części wstępnej zostaną wskazane zarzucane obwinionemu przez Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej przewinienia dyscyplinarne objęte wnioskiem z dnia 30 czerwca 2010 r. Następnie w orzeczeniu tym sąd winien dokładnie określić:

- przewinienia dyscyplinarne przypisane obwinionemu przez sąd oraz
- rozstrzygnięcie co do kary (przy uwzględnieniu § 31 ust. 1 rozporządzenia, w razie jednoczesnego ukarania za kilka przewinień dyscyplinarnych).

Skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania przez sąd dyscyplinarny, bez zniesienia dotychczas przeprowadzone postępowania, sprawia, że przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe zachowuje swoją moc, a sąd może je powtórzyć, bądź tylko uzupełnić. Ponieważ pełnomocnik obwinionego złożył wniosek o dopuszczenie dowodu z przesłuchania W. L., sąd dyscyplinarny przy ponownym rozpoznaniu sprawy winien ten wniosek rozpoznać. Nadto sąd

powinien także rozważyć czy dopuścić jako dowód w sprawie „Stwierdzenie przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie” z dnia 28 października 1981 r., którym legitymuje się L. S. (dokument złożony przez Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej przy odpowiedzi na odwołanie – pismo z dnia 8 lipca 2013 r.).

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku.

Del. SSO Beata Górska SSA Urszula Iwanowska SSA Zofia Rybicka-Szkibiel